

KLASA: 011-02/14-03/03
URBROJ: 251-375/01-01-14-3
Zagreb, 29. ožujka 2014.

Na temelju članka 12. Statuta Hrvatske psihološke komore Skupština Hrvatske psihološke komore je na svojoj 24. sjednici održanoj dana 29. ožujka 2014. godine, usvojila je ovaj

PROGRAM EDUKACIJE ZA STJECANJE POSEBNE DOPUSNICE ZA RAD PSIHOLOGA U PALIJATIVNOJ SKRBI

Program edukacije psihologa u palijativnoj skrbi sastoji se od tri dijela:

1. Osnovi tečaj – osnove palijativne medicine i palijativne skrbi (100 sati),
2. Posebni tečaj – specifičnosti i osobitosti palijativne skrbi za psihologe (50 sati),
3. Praktični rad pod mentorstvom (mentora imenuje Hrvatska psihološka komora) – 320 sati.

OSNOVNI TEČAJ – 8 modula (100 sati)

Modul 1.

Osnovna obilježja palijativne medicine i skrbi

Modul 2.

Palijativna skrb prema organizacijskim razinama

Modul 3.

Komunikacija i psihološki problemi u palijativnoj medicini i skrbi

Modul 4.

Bol – bio-psiho-socijalno-duhovni aspekti

Modul 5.

Kontrola simptoma

Modul 6.

Multidisciplinarni tim u palijativnoj medicini

Modul 7.

Palijativna skrb u specifičnim skupinama

Modul 8.

Etička i duhovna pitanja u palijativnoj skrbi

Svaki od modula traje jedan cijeli dan, i svaka cjelina je razrađena na pojedine dijelove. Moduli uključuju predavanja, seminare i vježbe. Kao predavači sudjeluju svi profesionalci uključeni u palijativni tim (liječnici, sestre, socijalni radnici, radni terapeuti, psiholozi).

POSEBNI TEČAJ - PSIHOLOŠKI ASPEKTI PALIJATIVNE SKRBI

5 modula (50 sati)

Modul 1, Dan 1**OSNOVNA OBILJEŽJA PALIJATIVNE SKRBI**

- Definicija, povijesni razvoj palijativne medicine u svijetu i Hrvatskoj i razumijevanje promjena palijativne skrbi tijekom vremena
- Osnovni principi i vrijednosti palijativne skrbi, Multidisciplinarni tim - osobitosti
- Modeli organizacije palijativne skrbi – različitosti usluga u palijativnoj skrbi ovisno o settingu
- Troškovi i osiguranje u palijativnoj medicini
- Epidemiologija smrti i umiranja
- Simptomatologija umirućeg bolesnika
- Psihološki aspekti umiranja, pružanja skrbi umirućem bolesniku i žalovanja
- Osnove palijativne skrbi u malignih i ne-malignih bolesti
- Evaluacija rada u palijativnoj skrbi
- Uvod u istraživački rad u palijativnoj skrbi
- Bioetički i zakonodavni aspekti u palijativnoj medicini
- Kulturološke razlike i palijativna skrb
- Uloga duhovnosti
- Osobitosti gerijatrijske palijativne medicine
- Specifičnosti pedijatrijske palijativne medicine

Modul 2, Dan 2

KOMUNIKACIJA I PSIHOLOŠKI PROBLEMI U PALIJATIVNOJ MEDICINI

- Osnovna obilježja komunikacije
- Psihološke reakcije bolesnika na neizlječivu bolest
- Priopćavanje loših vijesti (SPIKES protokol i drugi protokoli)
- Komunikacija među članovima tima
- Komunikacija s obitelji
- Žalovanje
- Komunikacija s djecom
- Komunikacija s profitnim sektorom, udrugama bolesnika i medijima
- Iskustvene grupe
- Ostatak dana je predviđen za praktično usvajanje komunikacijskih vještina u palijativnoj skrbi te prepoznavanje psiholoških odgovora palijativnog bolesnika

Modul 3, Dan 3

PROFESIONALNA ULOGA PSIHOLOGA I PSIHIJATRA U PALIJATIVNOJ SKRBI

- Bio-psiho-socijalni model u medicini i zdravstvenoj i kliničkoj psihologiji
- Povijesni razvoj psihologije/psihijatrije, uloga psihologije/psihijatrije i njihova implikacija u palijativnoj skrbi
- Psihološka procjena u palijativnoj skrbi
  - Psihopatologija – dijagnostički kriteriji, klasifikacija mentalnih poremećaja
  - Klinička procjena i neuropsihologijska procjena
  - Savjetovanje prije uporabe psihologijskih tehnika procjene
  - Diferencijalna dijagnoza simptoma i reakcija povezanih s životno ugrožavajućim stanjima – bolestima i psihičkim poremećajima; razlike između psihičkih poremećaja i prolaznih poremećaja prilagodbe vezanih za specifične životne događaje
- Specifičnost istraživačkog rada
  - Glavna istraživačka pitanja u palijativnoj skrbi
  - Različite istraživačke metode
  - Kako napraviti istraživanje
  - Poznavanje psihometrije, valjanosti i pouzdanosti
  - Evaluacija i provjera korisnosti savjetovanja/psihoterapije
  - Etička pitanja

- Farmakoterapija i psihofarmakoterapija u palijativnoj skrbi
- Specifičnosti komunikacijskih vještina s umirućim bolesnikom, članovima obitelji, njegovateljima i ostalim članovima palijativnog tima
- Usvajanje komunikacijskih vještina – praktičan rad

Do sljedećeg modula polaznici trebaju donijeti snimku ili transkript razgovora s palijativnim bolesnikom/članom obitelji te trebaju napraviti dijagnostičku psihološku procjenu bolesnika

Modul 4, Dan 4

SAVJETOVANJE I PSIHOTERAPIJA

- Klijentu usmjeren pristup s ciljem razvoja terapijskog odnosa
- Efikasnost psihologijskih intervencija i njihovih kombinacija s psihofarmakološkim intervencijama
- Različiti psihoterapeutski modaliteti i njihova efikasnost i ograničenja
- Psihoterapija/savjetovanje u žalovanju
- CALM terapija – terapija na kraju života
- Motivacijski intervju u palijativnoj skrbi
- Konzultacije i supervizija tima
- Praktične vježbe – rad na sebi, usvajanje osnova savjetovanja kroz praktični rad

MODUL 5, Dan 5

PRAKTIČNE VJEŠTINE

Polaznici će u malim grupama vježbati naučene module; prethodno će donijete zadane domaće zadatke koji će se zajedno evaluirati.

Od psihologa se očekuje polaganje ispita znanja i prikaz usvojenih vještina.

**Predsjednik Hrvatske psihološke komore
Hrvoje Gligora**